

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย ธรรมนูญบาล พ.ศ. ๒๕๖๔

ด้วยพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๙ บัญญัติให้สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติตามหลักธรรมนูญบาล สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและขจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตประพฤติมิชอบเพื่อให้การดำเนินการสอดคล้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษากำหนด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยพะเยา ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย ธรรมนูญบาล พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย ธรรมนูญบาลและจรรยาบรรณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยพะเยา

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยพะเยา

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา

“ส่วนงาน” หมายความว่า ส่วนงานตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา

พ.ศ. ๒๕๕๓

“หน่วยงาน” หมายความว่า ส่วนงานและหน่วยงานภายในส่วนงานตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓

“คณะกรรมการธรรมาภิบาล” หมายความว่า คณะกรรมการธรรมาภิบาลมหาวิทยาลัยพะเยา
“คณะกรรมการตรวจสอบ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยพะเยา
“คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
การควบคุมภายใน และความโปร่งใส มหาวิทยาลัยพะเยา

“กรรมการธรรมาภิบาล” หมายความว่า กรรมการธรรมาภิบาลมหาวิทยาลัยพะเยา
“กรรมการตรวจสอบ” หมายความว่า กรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยพะเยา
“กรรมการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า กรรมการบริหารความเสี่ยง การควบคุม
ภายใน และความโปร่งใส มหาวิทยาลัยพะเยา

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้รักษาการในตำแหน่งอธิการบดี
รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเทียบเท่าคณะ
ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าหน่วยงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง
หัวหน้างาน หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่างาน และให้หมายความรวมถึง
หัวหน้าหน่วยงานอื่น ๆ ภายในมหาวิทยาลัยด้วย

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ
และลูกจ้างของส่วนราชการ ซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“การตรวจสอบภายใน” หมายความว่า กิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษา
อย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย
ให้ดีขึ้น และจะช่วยให้มหาวิทยาลัยบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและ
ปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

“หน่วยตรวจสอบภายใน” หมายความว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบงานตรวจสอบภายใน
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

“หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งสูงสุดในหน่วยตรวจสอบ
ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา

“ผู้ตรวจสอบภายใน” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยพะเยา
หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยพะเยา

“หน่วยรับตรวจ” หมายความว่า ส่วนงานและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

“การควบคุมภายใน” หมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยจะบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

“ความเสี่ยง” หมายความว่า ความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งอาจเกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

“การบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อมหาวิทยาลัย เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้มหาวิทยาลัย

“ธรรมาภิบาล” หมายความว่า หลักในการปกครอง การบริหาร จัดการ ควบคุมดูแล มหาวิทยาลัย โดยยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล อันประกอบด้วยหลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ หลักโปร่งใสเปิดเผย หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ และหลักคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นไปอย่างโปร่งใส

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หรือ การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีมีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด การตีความและการวินิจฉัย ของอธิการบดีให้ถือเป็นที่สุด และในกรณีที่เป็นปัญหาและอธิการบดีเห็นสมควร ให้อธิการบดีเสนอต่อ สภามหาวิทยาลัยเพื่อวินิจฉัย

ในกรณีมีเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องขอยกเว้นหรืองดการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ข้อใดข้อหนึ่งให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

หมวด ๑

ธรรมาภิบาล

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ สภามหาวิทยาลัย ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ต้องปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล ๑๐ ประการ ดังนี้

(๑) ประสิทธิภาพ หมายถึง การปฏิบัติงานต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดผลิตภาพที่คุ้มค่าต่อการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ทั้งนี้ ต้องมีการลดขั้นตอน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวก และลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกรากิจที่ล้าสมัยและไม่มีความจำเป็น

(๒) ประสิทธิผล หมายถึง การปฏิบัติงานต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย มีการวางเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนสร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(๓) การตอบสนอง หมายถึง การปฏิบัติงานต้องสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนอง ตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

(๔) ภาวะรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ หมายถึง การปฏิบัติงานต้องสามารถ ตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณ โทษตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

(๕) เปิดเผย/โปร่งใส หมายถึง การปฏิบัติงานต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบ อย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปได้โดยง่าย

(๖) หลักนิติธรรม หมายถึง ในการปฏิบัติงานต้องใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ

(๗) ความเสมอภาค หมายถึง การปฏิบัติงานต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยกด้านชายหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะ ของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมและอื่น ๆ อีกทั้ง ยังต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของ กลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาส ในสังคมด้วย

(๘) การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ หมายถึง การปฏิบัติงาน ต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแก้ไขปัญหาร่วม ในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงานและร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติ หรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

(๙) การกระจายอำนาจ หมายถึง การปฏิบัติงานควรมีการมอบอำนาจ และกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

(๑๐) คุณธรรม/จริยธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานต้องมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรมและตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งยึดมั่นในการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการธรรมาภิบาล

ข้อ ๗ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาล โดยมีองค์ประกอบดังนี้

(๑) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ

(๓) รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย จำนวนสองคน เป็นกรรมการ

(๔) รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการธรรมาภิบาล มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งอีกก็ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการธรรมาภิบาลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการประเภทนั้น

(๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๘) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการธรรมาภิบาลว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งประธานกรรมการหรือกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลง ให้คณะกรรมการธรรมาภิบาลประกอบด้วยกรรมการธรรมาภิบาลเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๙ คณะกรรมการธรรมาภิบาลมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำกับให้มีการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

(๒) ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหารและผู้บริหารงานในมหาวิทยาลัย ในกิจกรรมด้านธรรมาภิบาล

(๓) ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริมด้านธรรมาภิบาลต่อมหาวิทยาลัยหรือสภามหาวิทยาลัย

(๔) ให้ความเห็นและขอเสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้

(๕) ให้ความเห็นและขอเสนอแนะเสนอระเบียบและประกาศที่เกี่ยวกับด้านธรรมาภิบาลเพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัยหรือสภามหาวิทยาลัยพิจารณา ตามแต่กรณี

(๖) ให้ความเห็นและขอเสนอแนะรายงานผลการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัย

(๗) รับทราบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีมูลภายหลังจากที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการตามกระบวนการที่เกี่ยวข้องแล้วเสร็จ

(๘) เสนอผลการดำเนินงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งต่อสภามหาวิทยาลัย

(๙) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ตามที่คณะกรรมการธรรมาภิบาลมอบหมาย

(๑๐) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๐ เมื่อคณะกรรมการธรรมาภิบาลได้ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ตามข้อ ๙ (๗) คณะกรรมการธรรมาภิบาลอาจแจ้งข้อเสนอแนะต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาต่อไป

หมวด ๒

การตรวจสอบภายใน

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑๑ คู่มือหรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในและคณะกรรมการตรวจสอบให้เป็นไปตามกรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อ ๑๒ ในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีหน่วยตรวจสอบภายใน ให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และให้หน่วยตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

ข้อ ๑๓ การบริหารงานทั่วไปของหน่วยตรวจสอบภายใน ให้หน่วยตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่ออธิการบดี สำหรับการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน เลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลงานของหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน ให้เป็นไปตามข้อ ๒๑(๗)

ให้อธิการบดีจัดสรรผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยและทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเป็นไปอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับปริมาณงานและความซับซ้อนของภารกิจของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๔ หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบภายในต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- (๒) มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี ประกาศและคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย
- (๓) มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๕ อธิการบดีจะแต่งตั้งให้ผู้ตรวจสอบภายในรักษาการตำแหน่งอื่นหรือแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นมารักษาการแทนในตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในได้ เฉพาะกรณีที่มีการปฏิบัติงานของบุคคลดังกล่าวได้ขาดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่เดิม

ในกรณีที่มหาวิทยาลัยอยู่ระหว่างการสรรหาผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมาดำรงตำแหน่งเป็นผู้ตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยอาจพิจารณามอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมาปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในเป็นการชั่วคราว และยังคงปฏิบัติงานในตำแหน่งเดิมได้ ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยดังกล่าวควรมีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน และต้องไม่เป็นผู้ที่รับผิดชอบด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ หรือปฏิบัติงานในภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย

อธิการบดีและหรือคณะกรรมการตรวจสอบ จะพิจารณาสั่งการให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานอื่นได้ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยจะได้รับและผลกระทบต่อความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ข้อ ๑๖ ให้ผู้ตรวจสอบดำรงไว้ซึ่งความเป็นอิสระและไม่ขัดแย้งทางผลประโยชน์ ในกิจกรรมที่ตรวจสอบ และปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น ในการตรวจสอบของฝ่ายบริหารหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด รวมทั้งต้องไม่ตรวจสอบงานที่ตนเคยทำหน้าที่ บริหารหรือปฏิบัติงานภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนการตรวจสอบ

ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใด ๆ ของมหาวิทยาลัยหรือ ส่วนงานในสังกัดมหาวิทยาลัย อันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น ในการตรวจสอบ

ข้อ ๑๗ ให้ผู้ตรวจสอบภายในมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล บุคคล เอกสารหลักฐานและ ทรัพย์สินต่าง ๆ เพื่อรับทราบข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการตรวจสอบ

ข้อ ๑๘ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

- (๑) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ
- (๓) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวนไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ
- (๔) หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน เป็นเลขานุการ

ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ข้อ ๑๙ คุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ

กรรมการตรวจสอบต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์เพียงพอที่จะทำ หน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบด้วยความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม และสามารถอุทิศเวลา ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยคณะกรรมการตรวจสอบ ต้องประกอบด้วย

(๑) กรรมการตรวจสอบซึ่งมีความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการควรพิจารณาและกำหนดความรู้ความสามารถที่จำเป็น ของคณะกรรมการตรวจสอบ (List of Competencies) เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการ แต่งตั้งสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบของค์รวม ควรมีความรู้เพียงพอเกี่ยวกับ

- (๑.๑) ลักษณะการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย
- (๑.๒) การเงินและการบัญชี
- (๑.๓) การบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายใน
- (๑.๔) การตรวจสอบภายใน
- (๑.๕) กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย

(๒) กรรมการ...

(๒) กรรมการตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งคนต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ด้านการเงินการบัญชีหรือด้านการตรวจสอบภายใน

(๓) กรรมการตรวจสอบต้องสามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ โดยคณะกรรมการตรวจสอบอาจพิจารณาความเหมาะสมของจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่กรรมการตรวจสอบสามารถดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการตรวจสอบของหน่วยงานอื่นได้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่กรรมการตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๒๐ คณะกรรมการตรวจสอบต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ที่ปรึกษา ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนประจำ และเป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของมหาวิทยาลัย

โดยให้รวมถึงผู้ที่โอนย้าย ลาออก เกษียณอายุ หรือพ้นสภาพจากมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาสองปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ

(๒) เป็นผู้มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะในขณะดำรงตำแหน่ง หรือภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ

(๓) เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือคู่สมรส ของสภามหาวิทยาลัย อธิการบดี หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน หรือผู้ตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๑ คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) จัดทำกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้สอดคล้องกับขอบเขตความรับผิดชอบในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และมีการสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๒) สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง และกระบวนการกำกับดูแลที่ดี รวมถึงระบบบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตของมหาวิทยาลัย และระบบการรับแจ้งเบาะแส

(๓) สอบทานให้มหาวิทยาลัยมีการรายงานการเงินอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ

(๔) สอบทานการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้ง ประกาศ ข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย

(๕) กำกับดูแลระบบงานตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัย ให้มีความเป็นอิสระ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่

(๖) พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือมีโอกาสเกิดการทุจริตที่อาจมีผลกระทบต่อการทำงานของมหาวิทยาลัย

(๗) ให้ข้อเสนอแนะการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน เลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลงานของหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในต่อสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ มหาวิทยาลัย อาจกำหนดให้อธิการบดีมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยก็ได้

(๘) ประชุมหารือร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบเกี่ยวกับผลการตรวจสอบและเรื่องอื่น ๆ และอาจเสนอแนะ ให้สอบทาน หรือตรวจสอบรายการใดที่เห็นว่าจำเป็น รวมถึงเสนอคำตอบแทนของผู้สอบบัญชีต่อสภามหาวิทยาลัย

(๙) รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย การรายงานต่อสภามหาวิทยาลัยและการรายงานต่อบุคคลภายนอก ทั้งนี้ การรายงานต่อบุคคลภายนอกให้รายงานในรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัย หรือเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของ มหาวิทยาลัย โดยประธานกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ลงนามในรายงานดังกล่าว และต้องมีเนื้อหา อย่างน้อย ดังนี้

ก. ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตของมหาวิทยาลัย

ข. ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านการเงิน

ค. จำนวนครั้งในการจัดประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุม ของกรรมการตรวจสอบแต่ละราย

(๑๐) ประเมินผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคของหน่วยตรวจสอบภายใน รวมทั้ง ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในและศักยภาพของผู้ตรวจสอบภายในของหน่วย ตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งต่อสภามหาวิทยาลัย

(๑๑) ปฏิบัติงานอื่นใดตามกฎหมายกำหนดหรือสภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

ข้อ ๒๒ ให้คณะกรรมการตรวจสอบ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งอีกก็ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตรวจสอบพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการประเภทนั้น

(๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ของจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๘) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่สภามหาวิทยาลัย ยังมีได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการตรวจสอบซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่ ไปพลางก่อนจนกว่าสภามหาวิทยาลัยจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบขึ้นใหม่

ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้สภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการตรวจสอบผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่ง เหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ข้อ ๒๓ คณะกรรมการตรวจสอบควรมีการประชุมและการประเมินผล ดังนี้

(๑) การประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบควรกำหนดไม่น้อยกว่าสี่ครั้งต่อปี โดยองค์ประชุมและการลงมติที่ประชุม ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ที่ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และคณะกรรมการตรวจสอบควรมีการประชุมร่วมกับผู้บริหารของมหาวิทยาลัย ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบภายนอก อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๒) การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการอย่างน้อย ปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบภาพรวม และการประเมินผลการปฏิบัติงานกรรมการตรวจสอบรายบุคคล

ส่วนที่ ๓

หน่วยตรวจสอบภายใน

ข้อ ๒๔ ให้ผู้ตรวจสอบภายในมีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารในเรื่องเกี่ยวกับ นโยบายและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย เพื่อรับทราบข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน

ข้อ ๒๕ ให้หน่วยงานตรวจสอบภายในมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงาน และการดำเนินงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัย และคณะกรรมการตรวจสอบ โดยคำนึงถึงการกำกับดูแลที่ดี ความมีประสิทธิภาพ ของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัย

(๒) กำหนดกฎบัตรไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและเสนอขอรับการตีก่อนเสนอ คณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเผยแพร่หน่วยรับตรวจทราบ รวมทั้ง มีการสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๓) จัดให้มีการประกันและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในทั้งภายในและภายนอก ตามรูปแบบและวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

(๔) จัดทำและเสนอแผนการตรวจสอบประจำปีต่ออธิการบดีก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณ

ในกรณีที่หน่วยตรวจสอบภายในวางแผนการตรวจสอบที่มีระยะเวลาตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไปให้นำมาใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปีด้วย

(๕) ให้ปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับอนุมัติตามข้อ ๒๕ (๔)

(๖) รายงานผลการตรวจสอบต่ออธิการบดีและคณะกรรมการตรวจสอบ ดังต่อไปนี้

(๖.๑) รายงานผลการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบ ภายในเวลาอันสมควรและไม่เกินสองเดือนนับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางมหาวิทยาลัยให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

(๖.๒) รายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายในอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย

(๖.๒.๑) ความเสี่ยงที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

(๖.๒.๒) ความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมถึงระบบการร้องเรียน (Whistleblowing) ของมหาวิทยาลัย

(๖.๒.๓) ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและเหมาะสมของการควบคุมภายในด้านการเงิน และกระบวนการอื่นที่พิจารณาว่ามีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดการทุจริต

(๖.๒.๔) สรุปภาพรวมของการฟ้องร้องต่อมหาวิทยาลัย คดีความต่าง ๆ และความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ในทางแพ่ง โดยวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริง (Root-cause analysis) และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะยาว

(๗) ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ

(๘) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญมาร่วมปฏิบัติงานตรวจสอบให้เสนอขอบเขตและรายละเอียดของงาน คุณสมบัติของผู้รับจ้าง ระยะเวลาดำเนินการ และผลงานที่คาดหวังจากผู้รับจ้าง รวมทั้งข้อเสนอของโครงการของผู้รับจ้าง ให้อธิการบดีพิจารณาอนุมัติให้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญต่อไป

(๙) ปฏิบัติงานในการให้คำปรึกษาแก่อธิการบดี หน่วยรับตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๑๐) ประสานงานกับผู้สอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าขอบเขตของงานตรวจสอบครอบคลุมเรื่องที่สำคัญอย่างเหมาะสมและลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนกัน

(๑๑) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตรวจสอบและอธิการบดี

ข้อ ๒๖ ขอบเขตงานของการตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมถึง การตรวจสอบ วิเคราะห์ รวมทั้งการประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย ซึ่งรวมถึง

(๑) ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจสอบแนะนำการปรับปรุงบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง

(๒) สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งประกาศ ข้อกำหนดอื่นของมหาวิทยาลัย

(๓) สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงานและการเงินการคลัง

(๔) ตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจสอบให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น

(๕) วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร

ข้อ ๒๗ ให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ กรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

ข้อ ๒๘ ให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตนให้เป็นไปตามจรรยาบรรณการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ส่วนที่ ๔

หน่วยรับตรวจ

ข้อ ๒๙ ให้หน่วยรับตรวจมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน

(๒) จัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะตรวจสอบได้

(๓) จัดทำบัญชีและจัดเก็บเอกสารประกอบรายการบัญชีพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจสอบภายในตรวจสอบได้

(๔) จัดให้มีระบบการเก็บเอกสารในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและครบถ้วน

(๕) ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน

(๖) ปฏิบัติตามข้อทักท้วง และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน ในเรื่องต่าง ๆ ที่อธิการบดีสั่งให้ปฏิบัติ

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจกระทำการโดยจงใจไม่ปฏิบัติ หรือละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้ตรวจสอบภายในรายงานต่ออธิการบดีพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี

หมวด ๓

การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส

ส่วนที่ ๑

การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

ข้อ ๓๐ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม ให้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เกิดการบูรณาการทั่วทั้งองค์กร โดยถือเป็นกระบวนการส่วนหนึ่งที่สนับสนุนการบริหารหรือการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัย ตามกรอบแนวทางดังต่อไปนี้

(๑) การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการกำหนดแผน วัตถุประสงค์ มาตรการ การดำเนินงาน และการตัดสินใจของผู้บริหารบนพื้นฐานข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์

(๒) การบริหารความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมภายใน มหาวิทยาลัย อาจดำเนินงานโดยเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในเข้าด้วยกัน

(๓) การบริหารความเสี่ยงที่ดีจะส่งเสริมการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักของมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ และเพิ่มศักยภาพขีดความสามารถของหน่วยงาน

(๔) การบริหารความเสี่ยงที่ดีสามารถให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่ามหาวิทยาลัยได้ดำเนินกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ในการดำเนินงานของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานแล้วแต่กรณี อาจจัดให้มีคณะกรรมการในการกำกับดูแล พิจารณา หรือปฏิบัติงานตามที่กำหนด เพื่อให้กระบวนการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการควบคุมภายในเกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อ ๓๑ ให้ผู้บริหารจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการบริหารความเสี่ยงภายในหน่วยงาน อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การมอบหมายผู้รับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง การบริหารจัดการทรัพยากรและข้อมูลสารสนเทศ การกำหนดวัฒนธรรมที่ส่งเสริมต่อการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งให้มีการพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๓๒ ให้มหาวิทยาลัยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้มีการสื่อสารการบริหารความเสี่ยงตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ แบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กรแก่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๓ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกันทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับหน่วยงาน รวมทั้งสอดคล้องตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยในทุกระดับ

ข้อ ๓๔ ให้มหาวิทยาลัย...

ข้อ ๓๔ ให้มหาวิทยาลัยมีการบริหารความเสี่ยงตามกระบวนการที่ต้องดำเนินการเป็นวงจรต่อเนื่องประกอบด้วย การวิเคราะห์องค์กร การกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง การติดตามและทบทวน และการสื่อสารและการรายงานผล

ข้อ ๓๕ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำแผนในการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยให้มีการสื่อสารการดำเนินงานตามแผนแก่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ให้ผู้บริหารของหน่วยงานจัดทำแผนในการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน รวมทั้งติดตามและประเมินผลของการบริหารความเสี่ยงภายในหน่วยงานเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผนในการบริหารความเสี่ยงแก่มหาวิทยาลัยตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๖ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมภายในที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่ามหาวิทยาลัยจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ตามกรอบแนวทางดังต่อไปนี้

(๑) การควบคุมภายในเป็นกลไกที่จะทำให้อุบัติการณ์ของมหาวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

(๒) การควบคุมภายในเป็นส่วนประกอบที่แทรกอยู่ในการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงาน โดยเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง

(๓) การควบคุมภายในเกิดขึ้นได้โดยผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ผู้บริหาร และผู้ตรวจสอบภายใน เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการทำให้มีการควบคุมภายในเกิดขึ้น ซึ่งไม่ใช่เพียงการกำหนดนโยบายระบบงาน คู่มือปฏิบัติงาน และแบบฟอร์มการดำเนินงานเท่านั้น หากแต่ต้องมีการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

(๔) การควบคุมภายในที่ดีสามารถให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดของมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๕) การควบคุมภายในควรกำหนดให้เหมาะสมกับโครงสร้างและภารกิจของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๗ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีกระบวนการควบคุมภายในที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน โดยกำกับติดตามให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยของหน่วยงานดำเนินการตามกระบวนการควบคุมภายในอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง

ให้ผู้บริหารของหน่วยงานจัดให้มีการประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานเพื่อรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในแก่มหาวิทยาลัยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง รวมทั้งให้มีการปรับปรุงการควบคุมภายในให้เพียงพอและเหมาะสม

มหาวิทยาลัยต้องรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งแก่กระทรวงเจ้าสังกัดภายในระยะเวลาของหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมภายในที่กฎหมายกำหนดไว้

ข้อ ๓๘ ให้มหาวิทยาลัยติดตามและประเมินผลของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง และให้มีการทบทวนแผนในการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

ข้อ ๓๙ ให้มหาวิทยาลัยนำเครื่องมือการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน เพื่อให้กระบวนการดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อ ๔๐ ให้มหาวิทยาลัยรายงานผลการดำเนินงานตามแผนในการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยอย่างน้อยปีละสองครั้งต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

ให้มหาวิทยาลัยรายงานผลการดำเนินงานตามแผนในการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งต่อคณะกรรมการตรวจสอบและสภามหาวิทยาลัย เพื่อทราบ

ส่วนที่ ๒

การดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส

ข้อ ๔๑ การส่งเสริมการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล รวมถึงการป้องกันการทุจริต ให้ถือปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานหลักตามภารกิจของหน่วยงาน โดยถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยทุกระดับในการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีความโปร่งใสในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อ ๔๒ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้มีการสื่อสารแนวทางต่อผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยทุกฝ่าย เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อ ๔๓ ให้มหาวิทยาลัย...

ข้อ ๔๓ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีกลไกและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมต่อการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อให้หน่วยงานทุกระดับมีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง ตามกรอบแนวทางดังต่อไปนี้

(๑) ด้านความโปร่งใส มุ่งให้หน่วยงานมีการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะตามภารกิจ เพื่อให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก มีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการดำเนินงาน รวมทั้งให้มีการจัดการเรื่องร้องเรียนอย่างเหมาะสม

(๒) ด้านความพร้อมรับผิด มุ่งให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย มีจิตสำนึกในหน้าที่ ปฏิบัติงานอย่างเต็มใจและเต็มประสิทธิภาพ พร้อมรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(๓) ด้านการป้องกันการทุจริต มุ่งให้หน่วยงานมีการกำหนดแผนและดำเนินการตามมาตรการเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส รวมทั้งการป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงาน อย่างเป็นรูปธรรม โดยร่วมกันสอดส่องป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมที่เข้าข่ายหรือส่อไปในทางทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมทุกรูปแบบ

(๔) ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร มุ่งสร้างวัฒนธรรมในหน่วยงานให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมีค่านิยมความเกรงกลัวต่อการทุจริต ปกป้องทัศนคติในการดำรงชีวิต และปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนา หลักเศรษฐกิจพอเพียง และธำรงรักษาไว้ซึ่งวิถีวัฒนธรรมไทย

(๕) ด้านคุณภาพในการดำเนินงาน มุ่งให้หน่วยงานพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการดำเนินงานให้มีมาตรฐาน ทั้งในด้านการวางแผนงาน การบริหารเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การพัฒนาทรัพยากรบุคคล รวมทั้งให้มีการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานและรายงานผลสำรวจความพึงพอใจการให้บริการ

(๖) ด้านประสิทธิภาพการสื่อสาร มุ่งให้หน่วยงานมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ช่องทางการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

ข้อ ๔๔ ให้มหาวิทยาลัยกำกับติดตาม วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานตามรอบระยะเวลาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งให้มีการพัฒนาผลการดำเนินงานตามข้อควรปรับปรุงเพื่อให้บรรลุผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

ข้อ ๔๕ ให้มหาวิทยาลัยรายงานผลการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

ให้มหาวิทยาลัยรายงานผลการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งต่อคณะกรรมการธรรมาภิบาลและสภามหาวิทยาลัย เพื่อทราบ

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๔๖ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีองค์ประกอบดังนี้

(๑) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการ
(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวนไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ

(๓) รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ
อาจแต่งตั้งผู้มีความรู้ความเข้าใจเหมาะสม จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ข้อ ๔๗ คุณสมบัติกรรมการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย

(๑) เป็นบุคคลซึ่งเป็นกลางและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์เพียงพอที่จะทำหน้าที่ในฐานะกรรมการบริหารความเสี่ยงตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

(๒) เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในภารกิจของมหาวิทยาลัย เป็นผู้ที่สามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งแสดงความเห็นและรายงานผลการดำเนินงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม

(๓) กรรมการบริหารความเสี่ยง ตามข้อ ๔๖ (๑) และ (๒) ต้องไม่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ หรือลูกจ้างของส่วนงานที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๘ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณานโยบายและกรอบแนวทางที่เหมาะสมมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๒) พิจารณา...

(๒) พิจารณาการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีการวิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง และกำหนดแผนหรือมาตรการบริหารจัดการที่เหมาะสม ต่อสถานการณ์ตามประเภทความเสี่ยง เช่น ประเภทความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ประเภทความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ประเภทความเสี่ยงด้านการเงินและทรัพยากร ประเภทความเสี่ยงด้านกฎหมายและระเบียบ ประเภทความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภทความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร ประเภทความเสี่ยงด้านเหตุการณ์ ภัยพิบัติ และอันตราย และประเภทความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลและจรรยาบรรณ เป็นต้น

(๓) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนในการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยให้เพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งทบทวนผลของการบริหาร ความเสี่ยงและการควบคุมภายในอย่างสม่ำเสมอ

(๔) สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง และกระบวนการควบคุมภายใน รวมทั้งติดตามความเสี่ยงที่สำคัญเพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถ ดำเนินการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม

(๕) พิจารณานโยบายและกรอบแนวทางที่เหมาะสมมาใช้ในกระบวนการดำเนินงาน ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนามาตรการในการป้องกันการทุจริต และประพฤตินิสัยภายในมหาวิทยาลัยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๖) พิจารณารายงานผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงพัฒนา

(๗) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๔๙ ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการบริหารความเสี่ยง พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการประเภทนั้น

(๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ของจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๘) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่สภามหาวิทยาลัย ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อน จนกว่าสภามหาวิทยาลัยจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขึ้นใหม่

ในกรณีที่กรรมการบริหารความเสี่ยงว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้ดำเนินการ ให้ได้มาซึ่งประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง หรือกรรมการบริหารความเสี่ยงแทนตำแหน่งที่ว่างลง ให้กรรมการบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่กรรมการบริหารความเสี่ยงพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้สภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งกรรมการบริหารความเสี่ยงแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารความเสี่ยง ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ)

นายกสภามหาวิทยาลัยพะเยา